Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Thư Viện Châu Đốc (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ 1115 — THỨ BẢY 8 AVRIL 1922 — NGÀY 12 THÁNG BA ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — SỐ THỨ 15

DIRECTEUR : PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
RÉDACTION : ... — ADMINISTRATION : ...
LỤC-TỈNH — SAIGON

GIÁ BÁN
Một năm ... 12$00 ... 15$00
Sáu tháng ... 6.50 ... 8.00
Ba tháng ... 3.00 ... 3.50

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$05

POUR LES ANNONCES
s'adresser à Saigon :
au Bureau du Journal
rue Catinat, 105-107 (1er étage)
et au Tong-Dac Thu Vien
à Paris : chez M. M. Meyence & Cie
8, rue Treadaut

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tout paquet ou mandat non réclamé pendant un mois ne sera plus délivré ou remboursé.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

JOURNAL QUOTIDIEN

聞新省六？報日中南

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ra ngày lễ và chúa nhựt

VÀO NHÀ KHÔNG TÙY TỤC

GIẤY BẠC GIẢ

Nên tường cả ba kỳ đều có, chẳng nên tưởng Trung-Bắc đem vào Nam

«Máy ai mà trồng khoai đất nầy»

Thật, mấy ai mà trồng khoai đất nầy, nếu chẳng phải khách-trú! Nói ra hoài, còn hoài, có hoài; người không nghĩ xa xét cạn, nghi cho tôi, không ưa nói thừa cho bỏ, vì một tết lòng hiếm nào, nên thì nghèo vơ; một ngày chỉ lối, chẳng vịn tới cây viết thì chẳng kể cầm tới cây viết, thì cứ bày đều đặt chuyện, không cũng kiếm cho có cớ mà châm qui kích-bác ba tên khách mắt thế; chớ người mà có một phước rảnh rỗi công việc, để ý xét xem kỷ lưỡng, thì ắt, đâu chẳng tỏ ra, cũng thầm nói trong bụng rằng :

« Thật khách-trú cũng quá lắm ! »

«Chớ trách sao người kích-bác hoài!»

Khách-trú, không đều gian ác nào mà chẳng dám làm ; ấy là *lời tôi thường nói đi nói lại hoài*, mỗi khi để luận về phần khách-trú. Ấy là sự thật, chẳng phải không ưa nói thừa cho bỏ ; nếu có ai nghĩ cho khách-trú là dân một nước nguồn của cang thường luân-lý, chẳng hay làm sái, người ấy cũng lắm to; vì — tôi xin nhạo lại đây một lần nữa — không có đều gian ác nào mà khách-trú chẳng dám làm. Kia là cáu: Bảo xử tây nhân; nhập giang tùy khúc; nhập gia tùy tục; chẳng phải là cáu cách-ngôn của khách-trú hay sao ; mà khách-trú có giữ trọn vẹn chăng ? Bao giờ! không những đảo xử chẳng tùy nhân, nhập gia chẳng tùy tục, mà thôi, tới xem khách-trú nhập giang rồi không thèm tùy khúc nữa chớ! Vậy mà tàu khách-trú không cơn nào mắc cạn, hay là lỗ cồn lỗ bãi chi tắc cả. Thử xem khách-trú qua ngụ trong xứ nầy đòi việc làm ăn buôn bán — chẳng cần kể từ mấy trăm năm trước cho xa, nên kể từ sáu mươi năm sắp lại đây—coi cách ở ăn của khách trú ra làm sao ? Từ đầy tới đây, khách trú làm những đều phải quấy lẽ nào ? Ôi, kể sao cho cùng ! Tưởng cho giấy khỏ mực hả cũng không đủ mà chép ra hết. Kể sơ vài chuyện, tưởng cũng đủ cho người có ý tìm-tòi, chiêm-liễn số hầu, suy xét. Việc làm phải, việc ăn nghĩa thì khách-trú tỉ dạn làm ; như cuộc cứu-trái mới qua rồi đây, khách-trú nhác lắm; cả mấy mươi muôn mà có sáu bảy người dám ra tay, còn bao nhiêu lánh hết ; còn như việc buôn bán người, khách-trú rất dạn làm, dạn cho đến đỗi, lấy tiếng rồi dám chặc con người ta làm năm lần ba khúc mà thả xuống biển. Việc chở hàng lậu vào ra như những là Quế lậu, Bạc lậu, thuốc Á - phiện lậu v.. v.., bất được biết mấy lần mà kể. Cho đến bạc đế giả cũng dứt ma chở lén vào Nam-kỳ mà đi hoa. Xét lấy đó mà coi khách-trú có nhập gia tùy tục hay không? Khách-trú có kể luật quan phép nước ra gì hay không? Bất hết lốp nầy. lối lốp no, chẳng bao giờ dứt bỏ việc gian. May là tới đây ở đặn, mà khách-trú dám làm những đều gian ác vậy, không kể phép luật ra gì, ước như nước nhà của họ thì họ ở ăn sao nữa? Thật khách - trú không kiên có chủ ; việc gì có lợi, đầu phải giết người khách-trú cũng dám làm. Như từ mấy năm nay, thiên-hạ trong xứ kêu rêu việc su hút, làm cho bổ mua bán hẹp hòi, thiệt hại người mua, vì khách - trú không chịu thôi, có một các, buộc phải mua sáu bảy chiếm; còn đồi bạc lấy su, thì một đồng đổi cho tám chục. Thấy kêu rêu quá, nhà-nước đứt thêm su, lớp buộn cho người bán tới kho-bạc đổi, lớp đem ra chợ, cho người mua đổi; su ra biết bao nhiêu, đi lại rồi cũng nghe than vang su hút. Bi lại cũng thấy khách-trú đổ thừa không có su, buộc người mua phải mua tới sáu bảy su mới thôi ; buộc người đổi phải đổi, tám chục, tám mươi lăm su một đồng. Thật là gian manh! Thử xét coi, tiệm nào su không dày tủ, gánh nào su không dây lưng ? Biết vậy mà ai có phép xét ? Không ai làm gì mà trừ nổi mối tệ hại ấy; đi lại cũng còn thấy người mua phải tăng nhỉ giao đầu mà chịu thiệt về sự gian tham của khách-trú. Xét cho kỹ ra, thì trăm việc gian gì của khách trú làm ra, trong xứ nầy, xứ của họ ở đâu làm khách, xứ có chủ, có phép, có luật, chớ chẳng phải không, Annam đều bị thiệt hại tấc cả. Bị thiệt về tiền bạc, tuy nặng nề, dau đớn, mà có thể chịu đặng, đầu rằng không chịu đặng nhiều ngày, duy có sự thiệt hại về hình phạt, dầu không dau đớn nặng nề, cũng không thể chịu, là hình phạt về sự xài bạc giả, giấy giả. Từ bao giờ tiền bậy giờ, có khi nào ai nghe nói Annam đút bạc giả hay là làm giấy giả bị bắt chăng? — Không khi nào có. — Lần nào cũng là khách-trú. Không đút ở đây, không in ở đây, thì cũng làm ở xứ khác chở lén vào. Tôi dám tưởng chắc mà nói trước rằng những lời quả quyết của tôi đây chẳng khỏi có một hiệu bảo; chẳng nay thì mai phản đối, vì chắc sao cũng mượn cớ chi cho thiên hạ thấy, là cho thiên hạ nghe rằng tôi vì một tạ tư hiềm mà để tiếng vu oan giá họa. Biết trước vậy bà ngồi mà chừ xem vậy chẳng ra gì ? Không, tôi chẳng đợi cho ai phản đối. Mà tôi cũng chẳng muốn cho ai nói tôi vu oan. Tôi xin trưng bằng cớ để làm chứng quả.

(hư qui độ-giả, ắt khi chưa quên một người biện bắt trên xe lửa đàng giữa một người encaisseur của nhà Băn Trung-Huê chăng ? Bắt người ấy khi trả tiền mua giấy xe lửa, đòng giấy giả mà trả. Và bớt xét trong mình còn thứ giấy giả (bạc nhỏ), qua nhiều. Hỏi ra, người ấy chỉ chỗ làm và khai rằng giấy giả ấy của người tài-phú, dưa cho y. Dẫn tới nhà Băn xin xét tủ tài-phú, quả nhiên bắt đặng một rổ giấy nhỏ còn mới tinh khôi, trong đấy hơn hai phần giấy giả. Giam bết cả hai, và tra hỏi thì tài-phú nói của một người buôn bán ở Hưởng-cảng hay là Singapour quả bộ Saigon, đổi cho nó.

Lấy lời khai nầy mà xét ra coi có phải giấy bạc giả của khách-trú làm ở xứ khác đem lén qua thông dụng chăng? Chẳng phải bắt đặng một dám nầy mà hết; trước và sau vụ nầy, đã bắt đặng biết mấy lần những đơn bà Tàu xài giấy bạc giả. Nếu nói chưa dù bằng cớ, tôi còn chỉ thêm vài đám khác nữa; chớ lén bạc vào chưa đem lén bờ, hoặc mới đem lén bờ đã bị bắt. Kia đám khách-trú mướn xe hơi chở bạc giả và đồ lậu bị tên Mạch-lỏ bắt đặng, thêm bạc các lấy bề dỉ xóa ra mới biết. Mà cũng chẳng biết của ai gởi cho ai, vì không ai nhận lãnh.

Dường ấy đồ dù bằng cớ chưng quả rằng một mình khách-trú đút bạc giả và in giấy bạc giả đem vào xứ nầy thông dụng chăng? Tội nghiệp cho người Annam, nhứt là đờn-bà bạn hàng và đờn-ông quê-dốt, biết sao là giả sao là thiệt, hễ bạc giấy vào tay thì cứ việc xài ra, bị bắt giải tòa mãi thế. Oan ưng lẽ nào quan trên xét lấy.

Như mới đây, một người đờn bà, cũng là bạn hàng, ở Hốc-môn, bị bắt giam cũng về tội xài giấy giả. Nghe nói xét trong mình người đờn bà ấy còn nhiều ; mà hỏi giấy do hỏi đâu: người đờn-bà không rõ nguồn. Ấy cũng hỏi từ sớm tới chiều, ngày nầy sang ngày nọ, mua bán ra vào, hỏi của ai mà chỉ. Vì cớ vụ nầy, các bảo nói đó rày Trung-kỳ, Bắc-kỳ giấy giả nhiều lắm ; phải ngăn ngừa thế nào dứng để cho giấy giả lăng vào Nam-kỳ. Ấy là lời nói không chi quyết đoán. Lựa phải giấy giả Trung-kỳ Bắc-kỳ vào đây, đây mới có giấy giả hay sao? Xem trước xét sau, đủ cớ chứng quả giấy Hưởng-cảng và Singapour chở vào, thì Trung-kỳ Bắc-kỳ chẳng phải là chỗ gốc. Lại cũng chẳng cần lo giấy giả Trung-kỳ Bắc-kỳ lăng vào, mà phải lo tàu Singapour chở lại. Tôi dám tưởng, trong xứ nầy có một buổi khách-trú làm ăn về nghề giấy bạc-giả, thông đồng với xứ ngoài. Huối ấy chia làm ba tốp, ở trong ba kỳ nầy; mỗi khi giấy giả chở lợi vào, chia làm ba mà thông dụng. Ấy chỗ nên tra xét mà duyệt tận đó. Nghe nói Nam-kỳ nầy, tuội đi mua lôn dạo trong chốn thôn quê xài giấy giả nhiều lắm, nhứt là miệc Baclieu, quan trên nên để ý.

Lê-hoàng-Mưu

XIN BẮT GIÙM

Có một dứa nhỏ tên là *Thình* gốc ở Gò-đen (Cholon) tác chừng lối 1m40, hay là 1m50, da đen, mặt có lông ben, đầu hớt ma-ninh, nó ở với *M. Nguyễn-văn-Hường* làm thợ-nguồn với ông Trưởng-tòa *Sicot*. Nó ăn cắp của thầy một cái bốp-phơi đựng 200 đồng bạc và giấy nợ cả thảy 1500 đồng cùng một cái giấy thuế thân. Vậy ai có biết cụng là có thấy thằng nhỏ hình trạng như vậy, xin kêu linh bắt giùm cũng là đem cho thầy hay thì thầy Hường sẽ đền công cho 20 đồng.

Cuộc diễn-thuyết

tại Nam-kỳ Khuyến-học-hội

Lời bàn riêng (6)

2. — Khảo cứu cung cách của nhạc. — *Điệu hát đã biết lợi dụng cái thinh âm của người để bỏ trợ thinh-âm, thì nghề nhạc tưởng cũng phải canh cải, không cứ thâu cựu hoài, huống nghề hát, nghề nhạc hai ấy có cái ảnh-hưởng lớn lạc nhau rất một thiết, cũng như cái bóng tu thường đi theo cái hình ta vậy : hình đâu bóng đó, bóng đâu hình đó, không bao giờ lìa nhau được. Hát với nhạc cũng vậy. Hát do cung nhạc, nhạc theo điệu hát, hai ấy cũng như hình với bóng vậy. Khi nào nhà soạn kịch muốn biết lập điệu hát gì, cũng phải do thính-liệc tấu của cung cách nhạc mà phỏ ra giọng hát. Suy bao nhiêu đó thì nhà soạn kịch ta hiện nay tưởng phải thâm hiểu cái nghề nhạc là hay : thâm hiểu được cái nghề nhạc là hay rồi, mới có thể khảo cứu được cái cung cách của nhạc.*

Dương kiêm điệu hát cải-lương ta còn đang lăng tăng trong mấy cái bản đờn lối-cổ, chưa có biết lập ra được điệu nào cho thành được cái điệu hát mới đối với hai thứ cải-lương vậy ta cần phải khảo cứu cái cung cách của nhạc ; mà khảo cứu cung cách của nhạc thì lại cần phải suy đến cái tinh thần của nhạc ; hễ biết được tinh thần của nhạc rồi, thì cầm cây viết mà viết tuồn, phỏ thinh âm ra mà hát, tưởng không còn lo gì giọng hát ta tăng tiu nữa. Nếu ta không suy chinh cái nghĩa ấy, ta dọng ruồi dưới theo cái hình chất của nhạc là ba cái bản đờn xưa đã kể trước đó, thì chẳng những nhạc ta không ngày nào phát minh, mà nghề hát ta cũng không mong canh cải được. Ôi, cái nghề nhạc với nghề hát thật có cái ảnh hưởng một thiết biết bao !

3. — Thuận chi hướng của dân, theo phong-trào của thế mà đặt tuồn. — *Nghề hát là một nghề có cang thiệp đến trình độ quốc-dân lắm ; lại chẳng những có cang thiệp đến trình độ quốc-dân, mà có cang thiệp đến phong hóa nước nhà nữa. Nhưng tôi xin gát đề cái điều có cang thiệp đến phong hóa là một điều quốc-dân ta đã thường lo sợ, vậy để bàn bởi sao đặt tuồn mà phải thuận chi hướng của dân.*

Cái chi-hướng của con người không khác nào cây kim chỉ-nam của chiếc tàu đi biển vậy, tàu muốn đi đâu cũng phải do ấy mà định cái phương châm thẳng tới, thì mới không sai lạc. Thế thì cứ lòm chỉ nam là cái biểu hiệu đông đi nước bước của chiếc tàu, không trái với nó được. Nhà soạn kịch đề trên sân khấu cho người ta coi cũng phải vậy. Khi nào mình muốn viết ra tấn kịch gì, khi mình lập trụ bổ cuộc mà viết, thì trước hết phải nghĩ chừng chi hướng của quốc-dân, xem chừng cái phong trào của thời thế. Con bầy giờ là con thế nào — Chi hướng của dân day về phía nào là phải, là nhựt định, thì ta cũng phải nhân ấy mà trang ra những tấn-kịch có thể giúp ích được chi hướng quốc-dân bằng bột thêm lên người là ... ... Phong-trào của thời thế, thường vì chi hướng của dân hơn muốn mà thay đổi hoài hoài, hễ phong-trào nọ đến, phong-trào kia không phải một phương châm nhứt định được. Vi như buổi nầy ta nghe được bên Âu-Mĩ, nước nào cũng trọng người dân-dã là phải là tài, người dân-bà là phải là đức, rồi ta ông ông đua nhau, trai tập tài, gái tập đức vậy.

Lấy đây mà suy, thì nhà soạn kịch tưởng cũng phải lưu ý lắng đề cho khỏi trái trớ với nhơn tâm thế đạo là phải, là bổ ích chẳng ít.

4. — Trung lịch-sử của tả những gương trung thần hiếu tử, những phong hóa đẹp nước nhà mà không quan hệ đến chánh trị bây giờ. *Lịch-sử là cái gương thiết yếu của dân tộc ; có lịch-sử mới có cái đầu tích để trau niệm về sau, có lịch-sử mới có các kỷ-niệm trung thần hiếu tử ; nói tóm, thì lịch-sử là một cái nguồn cội qui cũ của dân-tộc một nước vậy. Phàm muốn cho dân biết nguồn cội, biết trau niệm công đức của tổ tiên, tác phẩm duy học quốc-sử, hoặc diễn giải cho mình cho dân đi hữu, hoặc trưng ra một tấn tuồn mà hát, trước đề dân biết được cái nguồn cội, sau nữa là suy ấy mà biết được cái tuồn tự tấn hóa trong nước xưa nay khác nhau là thế nào, cũng là giữ được cái phong hóa tốt đẹp của nước mình. Mà nhứt là không quan hệ đến chánh trị ta buổi nầy.*

Trong bốn điều sơ được kể trước đó, tuy chưa đủ gọi giải thích thấp với cái nghề hát, song cứ theo nghề hát cải-lương mới phát minh của ta đây, thì bao nhiêu đó tưởng cũng may cũng có thể giúp vào cái sơ giải của nghề hát ta chút ít vậy.

Tối đêm nay 8 Avril là ngày M Trần-thiện-Thành khởi diễn-thuyết tại Nam-kỳ khuyến học hội » về mục dịch hát Cải-lương ; sau cuộc diễn-huyết chúng tôi sẽ đăng lên L. T. T. V. tất cả cái nguyên-lý về lý tưởng của ông Thành, và bình luận thêm nữa, tưởng cũng giúp được chư qui độc-giả một phần ngâm nghĩ.

T. T.

Về vụ nhà Ngân-hàng Thiệt-nghiệp

Ông Pernotte chánh chủ hãng bị bắt

Về vụ nhà ngân-hàng Thiệt-nghiệp đóng cửa đó thì quan Tòa tra xét ra đặng tiềm coi tội về ai thì nấy xử.

Vụ nầy giao cho quan Bồi-thẩm Richaud (tòa bèn-Pháp-quốc) tra vấn, nên hôm nọ ngài có đòi cả thầy hội viên bản hội cai-trị của nhà ngân-hàng Thiệt-nghiệp, đặng cắt nghĩa về vụ 200000 quan chuẩn-cấp cho ông Pernotte.

Theo lời nầy lời của các ông cắt nghĩa thì chuyện ấy như vầy, vốn ông Pernotte khi ấy làm chủ nhà ngân-hàng Thiệt-nghiệp tại Thượng-hải, thì lương bổng của ngài có thêm tiền phụ bổng thuộc-địa nên thành ra nhiều, đến nay lại cứ ngài lên làm chánh chủ hãng thế thì lương bổng phải sụt. Vì vậy mà hội tính cấp cho ngài 200000 quan làm tiền thiệt hại.

Ông Pernotte lấy số tiền lại ấy lại nhà ngân-hàng ở Bắc-kinh, gởi, nhưng mà chẳng gởi bằng tiền quan, ngài lại gởi bằng lượng (theo bên Tàu) thì lúc ấy một quan được ba lượng, nên 200.000 quan thành ra 66,666 lượng. Vì trong số tính ra, ngài còn thiếu lại nhà ngân-hàng 10.0.0 lượng, nên trừ lại ngài còn 56.600 lượng.

Cách ba tháng sau, nhằm tháng Avril 1920. Ông Pernotte lại đổi số bạc lượng ra quan, lúc ấy một lượng được 22 quan, nên số liền gởi của ngài thành ra được 1.350.000 quan.

Ngài đổi qua đổi lại như vậy, làm 200.000 quan nay được 1.350.000 quan nghĩa là lời thêm 1150.000 quan nên Tòa nói rằng ông Pernotte mưu gian nên bắt giam.

Vô-tuyến điện

Tin Paris ngày 3 Avril 1922.

Hòa tai

Ở thành Bet-lanh (A-lo-măng) truyền tin rằng lửa phát trong một mỏ than thuộc về địa-phận quận Ratibora-Ngươi ta đem lên khỏi hầm 16 thây con người bị thiêu-và 30 người bị trụng tích. Ở dưới mỏ hầy còn 400 nhơn-công mà lửa vẫn còn cháy.

Bọn thủy-thủ hành hung

Tại thành Dantzig (bên A-lo-măng) nhiều tên thủy-thủ A-lo-măng áp đánh mạch-lỏ Langus có một người Langus bị thương rất nặng.

Tin Bordeaux ngày 4 Avril 1922

Vua Albert và ông Millerand

Nhơn dịp đức vua Albert ở bên Lá-ta-tỉ trở về kinh-quá tỉnh Alsace và Lorraine của Pháp thì đức vua Albert xử banh-gich và đức-giám-quốc Pháp là ông Millerand ; hiện ở dưới chiếc tàu « Edgar Quinet » có gởi điện-tín mà chào-hỏi và đáp-từ nhau.

Tại thành Zurich

Ông Gaston Vidal Thị-lang lãnh-kiêm-độc sở Học chánh chuyên-môn hôm chúa nhựt rồi, có đến viếng các trường cao-đẳng, trường chuyên-môn, trường bá-nghệ ở thành Zurich (xứ Xu-ich hay là Thoại-sĩ) Thành phố Zurich có thiết một đại tiệc tỏ rằng tình thân-ái Pháp-quốc và Xu-ich rất thâm-thia ông Gaston Vidal trong ra cái vẻ nước Pháp là một nước hòa-bình, vẫn giữ đều cẻ vẻ mục-đích dân-quốc-ông lại nói cách mạch-sẽ rằng Pháp chẳng bao giờ mà phế những lợi-quyền hết sức của mình-Những người dự thính đều được hân hoan.

Du-lịch thành Ba-ri

Báo Daily Mail bàn rằng thế nào bà công chúa Mary (triều Anh) và ông công-tước Lazelles kinh-quá thành Ba-ri ở đó dinh ông công-tước Gourgaud ở sự viếng thành điện-kiến ở rạp Opéra và sẽ viếng thành Versailles.

Tin Lá-ta-tỉ

Ngày thứ ba tới đây, phòng trị-sự của Hội-nghị về sự Hoại-động ở toàn-cầu sẽ nhóm hội-đồng-ông Albert Thomas, ông Jonhaux và ông Rocco đi đến nơi.

Tin Xpt-bi

Đức hoàng-hậu và Ru-ma-ni đi đến thành Belgrade hôm chúa-nayt. Cả thành đều treo cờ-xí rỡ ràng.

Bên Rút-xi

Chánh-phủ Xô-viết ra lịnh thâu những đồ châu-báu trong các nhà-thờ để nhập kho dân không phục, cưỡng lại công lịnh tuần cảnh sanh ra một tấn bi-kịch máy chầy đầy đường Thấy tình-cảnh ấy Chánh-phủ hủy chiếu-chỉ đi không thi-hành.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam-kỳ

SAIGON

Tự tử

Hôm 3 avril, hồi 12 giờ 45 phút, tên Nghĩu-Khiêm, 21 tuổi, nhà ở đường bến Lagrandière số 4, gần ở đàng Durong-phước Geoông, làm việc sở thầy, uống một chai thuốc Strychnine à Saturation mà tự tử tại nhà thương Institut Pasteur. Ban đầu đốc nó lại nhà quan thầy Montel, rồi chỏ vô nhà thương Chợ-quán mà đọc đường nó tắt hơi. Thầy nó đề lại hai xát trong nhà thương.

Xét ra tên nầy tự tử là bởi rầu vì tình nhân nó không ở với nó nữa.

Hôm 3 tây, lối 4 giờ chiều, tại quai de Belgique, ngang ga Cầukho, người ta vớt dưới sông thấy tên Pham-văn-Diêu, 42 tuổi, kéo xe kéo số 234. Xét trong mình không có vi tiền chi. Thầy đề chỏ lại nhà xát chờ Tòa cho phép chôn.

Xét ra tên nầy tự tử là vì trong mình có bịnh rên siết chịu không nổi.

Vụ trộm vàng của thầy Durey

Trong vụ trộm vàng của thầy Durée có đăng báo rồi, bà Lê-thị-Kiên bị cáo, chỉ cho một người kia là bạn hữu của thầy, rằng người ấy là kẻ trộm vàng. Hồi người ấy khai mình không cang phàm trong vụ nầy vì tôi mất vàng người ở chỗ nọ xét ra quả y lời. Dặc Lê-thị-Kiên lại đổi diện thì một sương trần, vậy mà còn chối mãi.

CHOLON

Bắt cờ bạc

Ông Cò bốt cái Cholon mới bắt một sòng đánh me trong tiệm Bảo-Viên đường Thủy-binh số 317. Khi linh tới thì mấy tay cờ bạc chạy vào mấy đường bên sau tiệm mà trốn nhưng may bắt đặng tên chủ chứa là Nghiêm-Nhôm kêu Hà-Tư sở bị giải Tòa.

Cũng trong lúc ấy linh tuần bắt một sòng me khác nữa trong đường bầm rạp hát, số 4 và 6, mà thấy đều chạy vuột hết bắt đặng có 55s37 và đồ hồi me mà thôi.

Xe dụng

Hôm 4/4, lối 11 giờ trưa trên cầu Binh-tây, xe ngựa chở đồ số 878 C. V. Hương-công-Hon, 31 tuổi, ở đại lộ. Saigon Cholon, cảm cương, dụng nhằm xe kéo số 879 xa phu là Ng-văn-Thinh, 23 tuổi, ở làng Chánh-hưng (Cholon). Người không bề chi mà xe hư nhiều.

Thầy ma

Mới vớt một cái thầy đưa con nít mới đẻ, con trai, mới trong lò gốm gần nhà bội làng Bình-đông.

Thầy nầy ở dưới nước đã lâu rồi trôi theo dòng nước từ Bình-tây về Rạch-cát.

Đoạt xe máy

Ng-văn-Mới, 22 tuổi, cai-phèn cho mướn xe máy, ở đường Tổng-đốc-Phương, thưa rằng một tên Annam tên họ chi không biết đoạt của y một cái xe máy đáng 40 đồng.

Ăn trộm trở nóc nhà

Sáng bữa 31 mars anh thầy Malappérmal buôn bán ở Phú-cường (Thudaumột) ngủ đầy thấy mất hai cái rương thường thường để trên ván nơi đầu nằm. Coi lại trong nhà và chung quanh nhà mới hay bạn đêm có ăn trộm vào nhà, vì gặp một cái thang ăn trộm bỏ lại trong nhà dưới. Ăn trộm dùng thang leo lên nóc nhà dưới, sang qua nóc nhà trên ngay chỗ anh thầy nằm ngủ, để ngói cay rưỡi và cưa hai cây đòn tay mà leo xuống lấy rương đem ra sau nhà bẻ rút cây sắt bản lề mở rương ra lấy đồ đi, hồ rương lại còn đó. Đồ trong rương số lấy đi là 200 đồng bạc giấy, 130 đồng bạc đồng, 6 đồng bạc su, trang vật áo quần hết thảy chừng 565 đồng.

Tài gia không nghi cho ai.

Giấy bạc giả một đồng

Hôm 4 mars, hồi 8 giờ rưỡi ban mai, một người Annam tên Ng-văn-Dong, 50 tuổi, nông phu ở Tân-qui-Đông, làng Tân-Quới, Cần-thơ mà đóng tiền.

Ông chủ sự coi số bạc thấy có một cái giấy giả một đồng mỏng hơn và trơn hơn.

Dặc tên ấy lại hỏi thì nó nói nó không biết là giấy giả, nó tưởng là giấy thật tính nên mới đem nạp giấy đó. Ấy là nó nói thì nói như vậy chớ biết nó thiệt hư làm sao.

Ít lời kinh nhường

Từ ngày quan thầy Bonhourre về chưng tòi lấy làm hài lòng lắm, mà của ông, là người tử tế, ăn ở hiền hậu với quan thầy mới qui lại. Ông cũng ôn-hòa, ít lời kinh nhường, lại có tài xin một chức giấy tờ gì cho tên-văn mà xứng đáng thành của ông đó vậy. Vậy cho ông mạnh khỏe mà giúp Viah-viên.

HUẾ

Mưa gió

Tự hôm 21 mars đến 28 mars, gió mưa dồn dập, làm cho nhà cửa đình hoàn lại chẳng được yên, trong tháng tanh mùng, gió mưa như vậy, những cái mưa gió bất thường.

Có thu đồn rằng ở Quảng-ngãi và Bình-định cũng có những cái mưa gió như vậy.

Lời đi-đoan nói rằng : Mưa gió như vậy là loài cá có nhiều, thì năm ấy được trúng trời cầu được mùa lắm.

Thiệt là huyền hoặc vậy, chớ chưa thấy ai đem gió bão mà đổi lấy sự được mùa bao giờ.

Một người đến xin tôi đi coi một người Infirmière ra nhà thương thì tôi đi, nhưng mà tôi có nói rằng : « Tôi có phải là chi đâu mà đi coi người bệnh cho được, tôi không chi-chi Thầy kia cũng có thể đi được vậy mà ».

HANOI

Quan chánh-văn-phòng

Đốc-lý thành-phố Hanoi mới bổ quan chánh văn-phòng là ông Chatel sẽ xuống tàu Amiral Latouche-Tréville mà đi Saigon.— Quan phó Tham-biện Bonifacy sẽ lên làm Đốc-lý thành-phố Hanoi.

Thúc-tiền

Tối hôm 20 mars vừa rồi, ông Nguyễn-sĩ Mongillat ở phố Hàng-Bông-Thượng, quan Ngự-sử-Sở-tại-Hanoi, sắp về nghỉ tại quê-quán ở Phố Toàn-quyền bèn thúc tiền lại các quan võ của mình.

Dường xe-lửa

Đường xe-lửa Vân-Nam-Phủ-Tchetouen đã chạy tới chỗ hàng-hóa như thường.

Cuộc hành v

Thông-sứ

Hôm qua thì quan Thông-sứ và quan năm *Debat* đi ra tới Vinh lối 12 giờ rưỡi trưa, rồi 2 giờ rưỡi xe lửa

Dị-đoan xu

Hai vợ chồng anh Bình-đinh, làm ăn thạnh vượng, nhà trành vách đất, mà tử đến nay đã 3 năm rồi cũng không khỏi kẻ trộm. Tuy nghèo thì nghèo, song lòng tốt mà đến thăm hỏi là một sự hân hạnh, nên ai nấy đều có lòng tốt. Mà không lẽ thuốc hoài, nên anh chị ấy phải kiếm kế thế nào đó mà làm ăn cho khỏi thiếu thốn.

Bởi sau, thiên nào cũng có kẻ trộm ! Thiếc chi mà không trộm, lại cứ trộm nầy ! ! Hay là cậu ấy thấy vợ anh nầy đẻ con gái chăng ? Cho không ai mà giá mà trình mà cho mà ?

Thiệt là một sự lạ nhứt lạ !

Sau đó ra kỳ thi tốt nghiệp, thì anh ấy cũng đem mồng một Tết có đậu lãng. Mấy thằng ăn trộm đồng », nếu sanh ra nơi nhà chỗ kỳ thế nào, chỉ cho được, chịt lấy mà đem đi cho khỏi, sơn son, thếp vàng, thì khôm mà thờ gọi là ».

Khi nào muốn đi ăn trộm thì cứ đem qua đưa cho anh ấy ngửng lại, chỉ hướng cho mà ấy được lợi..... Bởi vậy cho nên kẻ trộm xưa nay cứ ăn trộm hoài mà không bị ai bắt được, sanh con đem mồng mà nuôi, chúng nó cứ tinh, rồi nối nghiệp cha ông mà ăn trộm hoài.

XIN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỚI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lạc thuốc của Ngoại-quốc rồi thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Mỗi hột lạc thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hột thì tốt là dường để thờ sống Algérie quả thiệt là đồ thờ sống Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon hơn. Hãy nên hút thuốc hiệu **Trái Đất**

sống phu ở Tân-quới, lại sở bách phần Cảnh-sát mà đóng tiền tụng lệ.

Ông chủ sự coi sổ bạc Dong nap có một cái giấy giá một đồng. Giấy nầy trắng hơn, mỏng hơn và trơn hơn giấy thiết.

Dặc tên ấy lại bớt sơn đầm, hỏi thì y nói không biết là giấy ấy giả. Người ấy bỏ thật tánh nên mới đem đến cửa quan mà nạp giấy đó. Ấy là một người quê mùa dốt nát đã bị chệc bắt lương gạt gẫm.

Ít lợi kinh mừng quan thầy mới

Từ ngày quan thầy Cương đổi đi rồi, chưng tôi lấy làm buồn vì đã xa tay tế độ của ông. là người từ tế. May thay. Nay có quan thầy mới qui danh là M. Trực đổi lại. Ông cũng ôn-hòa từ tế, sáng sớm bịnh kỷ lưỡng lớn bé đều yêu. Vậy chúng tôi xin một chúc giấy trong tờ qui báo Lục-tỉnh tân-văn mà xưng tụng tấm nhiệt thành của ông đối với nước nhà và cầu cho ông mạnh khỏe luôn luôn và ở đây Vĩnh-viễn.

DÂN CHỢ LÁCH

Một đều xin nhớ, kẻo uổng cơ hội

Đến bữa 10 Avril, bạn hát xiệt **Annam của M. André** *Thận* sẽ hát góp lại toàn chương trình những xiệt mà thôi, không có hát cải-lương, hát đặng giúp cho hội «Cercle Sportif Annamite». Hát hay lắm! Hát không sót một món! Coi một bữa hàng coi một tháng. Hay lắm, xin chư-tôn nhớ đến bữa 10 Avril đến mà coi.

Chạy ăm ru

Một cái Ô-tô **Buick** *lớn 6 máy*
Một cái Ô-tô **Citroen nhỏ**
Của M. Nguyện
Gérant-Saigon Palace Hotel
98 Bd Charner
Để tiếp qui-khách đa-ngoan, giá rẻ.
Chauffeur giỏi và cẩn-thận lắm.

Trung-kỳ

HUẾ

Mưa gió trái thời

Tự hôm 21 mars đến nay trời trở mưa nồm, gió bấc, lâm cho việc gặt hái phải, dành hoàn lại cả. Đàng 18 tháng nầy là tháng tanh nàng, ngờ đâu trời lại trở quanhững cái mưa gió bất hòa ấy,

Cá ông lụy

Cớ tin đồn rằng ở cửa Đợt có một thời cá ông rất lớn chết giạt vào bờ bể, người ta đang sửa soạn việc làm đám rất to.

Lời dị-đoan nói rằng vì cá ông là một loài cá có nhân, nay bị chết, cho nên trời cảm động mà làm mưa-gió như vậy. Thiệt là huyễn hoặc vô chứng! vậy mà xưa nay dân ở ghềnh bờ bể, vẫn cho là một sự rất ứng nghiệm,

Kiện nhau vì một tiếng «chi»

Một người đến xin thuốc ở nhà thương gọi một người infirmière bằng chị. Người infirmière ra bộ không bằng lòng về tiếng chi đó, bèn đáp lại một câu vô lễ rằng : «Tôi có phải là chi thầy, sao thầy gọi tôi bằng chi» Thầy kia cũng giận mà đáp lại rằng : « Gọi bằng chi mà không bằng lòng, nếu gọi bằng cô, thời cũng chẳng phải là cô tôi, mà bằng bà, thời cũng chẳng phải bà tôi, lẽ nào cũng không tiện cả, chỉ cớgoi mấy bằng con e phải hơn.»

Chỉ có rửa thôi mà sinh sự đi kiện nhau.

Quan chỉ xử hòa, con chi, cô hay là bà thời không xử.

Vậy nay ta gọi mấy người infirmière đó bằng gì?

Nhịn đói cho qua đời

Một người đau bịnh phung. Sau khi vô nhà thương phung điều dưỡng hơn mọt tháng, biết thế bịnh không sao khỏi được và nghĩ tủi hổ cho thân bèn quyết nhịn đói cho đến chết. Ai ai khuyên nhủ giải tỏ cũng không nghe, chịu nhịn đói cho đến mười mốt ngày thời chết.

Trước khi chết lại còn xin gỏi bốn giát để cùng vào cho hội người phung. Vì hội ấy có góp tiền để làm cái miếu thờ ám linh.

Người ấy mới có 24 tuổi, biết chữ nghĩa khá. Nghe đâu cũng con nhà tử tế,có nhà vườn, ở trong thành.

Bắc-kỳ

HANOI

Quan chánh-văn-phòng Châtel vào Saigon

Đến ngày thứ bảy 25 mars thời quan chánh văn-phòng phủ Toàn-quyền là M. Châtel sẽ xuống tàu André Lebon để vào Saigon.—Quan phó Toàn-quyền Robin ở lại Hanoi.

Thọc-tiền-hành

Tối hôm 20 mars vừa rồi tại dinh quan Thống-sứ Mongrillot có làu tiệc để tiễn quan Nguyễn-Soái thống-binh Puypérous sắp về nghỉ tại qui-quốc. Dự tiệc có quan Phó Toàn-quyền Robin qui phu-nhân và toàn là các quan võ cả.

Đường xe-lửa Vân-Nam

Đường xe-lửa Vân nam từ Hokéou đến Tchetsouen đã chay được rồi và đã nhận chở hàng-hóa như thường.

Vụ trộm 300 đồng

Sở mật-thám đã xét về việc mất trộm 388 đồng của M. Marchal là linh đạo Thhộc-địa. —Tên Ng.-đình-Hat là thủ phạm việc ăn trộm ấy nay đã phải tống giam đề xét.

Xe-lửa càng người và ngựa

Ngày 19 mars vừa rồi, có một chuyến xelửa riêng đưng 10 con ngựa có linh các đi ở trong hàng; chết một vị quan võ và bị thương một người linh, chưa rõ lời bởi đàng nào.

Bị xe lửa nghiền

Hôm chủ nhật 19 mars vừa rồi một đứa bé 13 tuổi bị xe lửa nghiền gầy mất một cánh tay trái, tại đường vào Nghệ,khỏi ga, Thanh-hóa.

Cuộc hành văn của quan Thống-soái Blondlat

Hôm qua thì quan thống-soái *Blondlat* và quan năm *Debellfiel* 9 giờ ở Hué bay đi ra tới Vinh lối 12 giờ đứng lấy đồ sau rồi 2 giờ bay tuốt ra Hanoi.

Dị-đoan xui lòng-độc

Haiwo chồng anh kia ở về hạt An-nhơn Bình-định, làm ăn tâm-thường, đã ngày ba bữa, nhà tranh vách nát, nào giàu có gì đâu! Vậy mà bị đến năm đến gió, đêm nào cũng không khỏi kẻ trộm đến rình luôn. Tuy nghèo thì nghèo, chớ kẻ trộm đã có lòng tốt mà đến thăm nhà thì cũng chẳng phải là một sự bất hạnh gì, nên vợ chồng cứ thức mà giữ nhà. Song đêm nầm canh, không lẽ thức hoài, nên đêm nọ lỡ mê giấc ngủ, kẻ trộm đào ngạch trực vô nhà. May đâu, trong nhà thức dậy thình lình bay đi ra tới Vinh lối 12 giờ đứng lấy đồ sau rồi 2 giờ bay tuốt ra Hanoi.

Biết đâu dưới dưới rồ, nên lăng đã trình quan. Nay lăng sức dân canh giữ nghiêm nhặt lắm, mong rằng nhờ cái lòng biết thương người đồng chủng của bọn hào-lý làng nầy, mà không trước thì sau mấy con « ác-thú hại chưa » đó cũng bị bắt mà tống giam ngục nội.

Mong lắm thay !

Minh-Chương — Lê-Tường,
Tamquan,2 Avril 1922.

Cúng là Xe-hơi

Mới nghe bữa thứ hai thứ ba gì đó lối 3 giờ chiều, xe đưa bộ-hành Saigon Thủ-dầu-một, bận lên Thủ, tới cầu Bình-lợi, lo tránh xe đến kịa đi tới, sốp-phơ siết thắng quá tay, xe cỏ lên lề, càng nhằm một người con gái, tuổi nên 19, con của M. Trạch làm Surveillant ở Giadinh.

Nặng nhẹ thế nào chưa ắt, mà nghe nói khi ấy — trời những vít tích máu mủ đỏ ra bề ngoài — có nọ chết giấc và khi tỉnh lại là lúc chở vào nhà thương Giadinh mửa máu. Cũng có nghe không hiểu tại sao, cô-bót lấy ăn-kết lại nói tại cô muốn cho xe càng đặng vu vạ, nên đi trên lề ! ; còn quan thầy — cách hai ngày vào coi — thì nói cô nọ làm bộ chớ không có gì hết! Sao lại nghe nói M. Trạch tức mình, đem con ra, chở đến quan thầy thuốc khác coi, thì cũng nghe nói quan thầy khác nhận cho cô nọ bị dụng bề phổi. Bấy giờ nghe nói nữa rằng M. Trạch đã giao việc cho Trọng-sự đầu cáo. Nghe nói chưa ắt, chờ dọ tin.

HỚI ĐỒNG BANG

Muốn giúp cho Annam ta thương trường thủ thắng thì nên mua. Trái-táo-riêm-đường Pruneaux Fourrés Glaces, mứt ngon-ngọt thơm và bổ mà lại có hộp vẽ hình tốt lắm đề đi lễ-tết rất qui, xin viết thơ ngay cho Nguyễn-thanh-Hiệm Entrepot de Vinhlong:

Ngày 8 Avril 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	5pm soir
Nhà nước.	0 50
Ngân hàng Đông-Pháp.	6 15
Ngân hàng Hongkong Shanghai	6 15
Ngân hàng Chartered	6 15

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 6 Avril 1922

	Trả mãi	Trả lại
Ngân hàng Đông-Pháp	33 3/4	33 3/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai	33 3/4	33 3/4
Ngân hàng Chartered	33 3/4	33 3/4

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 6 Avril 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	48.18
Ngân hàng Hongkong Shanghai	48.18
Ngân hàng Chartered	48.18

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 6 Avril 1922

Va lợi 3 %.	57	15	Va lợi 5 %. 1920	82	75
Va lợi 4 %. 1916	72	25	Va lợi 5 %. 1920	84	50
Va lợi 4 %. 1917	65	25			

MÃ CỐC

Giá tàu chở đến nhà máy Chợlớn, bao trả lại giá mọt trên 21 tấ

Vinhlong.	4,25 hoặc 4.35
Sa-đéc.	4.50 — 4.60
Mỹ-tho.	4.45 — 4.55
Bến-Tre	4.35 — 4.45
Xom-Vinh.	3.75 — 3.85
Giá thường thường bọn trung.	4.30 — 4.45

Giá bạc đổi ăn tàu không tính mười đồng bạc lấy hàm, giá mọt trăm hiệu

Gạo Xiembla nº 1 25 % tấm, tấ	2.55 tới 2.65
Gạo Nhựt-tiêm nº 3 40 —	7.40 — 7.95
Gạo Java nº 3 10 —	7.20 — 7.30
Cám.	2.40 — 2.60
Cám.	2.75 — 2.90

Thịt bò

Giá mỗi kí-lô. — Phải-lê 1 đồng — Nhượng-chưa có mỡ nấu nạp 0 20 — Bòi chiêm bắp-teck 0 45 — Ngực 0 35 — Trái thăn giá 0 40 — Vai có xương 0 30 — Vai không xương 0 45.

Thịt bò con

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 1 20 — Xương-sường nhỏ costelettes) 0 90 — Ngực 0 80 — Vai 0 80— Nhượng chưa 0 60.

Lòng bò

Giá mỗi kí-lô. — Lòng bò 0 20 — Lòng bò con 0 10 — Gan bò 0 30 — Gan bò con 0 15.

Giá mỗi cái. — Dầu bò con 1 20 — Óc bò 0 25 — Óc bò con 0 20 — Cổ-họng bò bò con 0 15 — Lưỡi bò 0 25 — Lưỡi bò con 0 20 — Tim bò 0 20 — Lòng bò 0 15 — Cái dồn bò (tử) 0 04.

Thịt trâu

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi trâu cái 1 50 — Đuôi chặt nhỏ rạch 60 — Vai chặt nhỏ ra 1 20 — Vai trọn cái 1 00 — Ngực 0 80 — Cổ 0 80.

Giá mỗi cái. — Xương sương (costelette) từ 0 15 tới 0 20 — Trọn cặp, gan, lòng, trái nặt 0 40 — Óc 0 15 bỏ đi lòng (trọn 0 40) — Cổng 0 30 — Đầu 0 70.

Thịt heo

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 0 70 — Phải-lê 0 35 — Xương sương nhỏ 0 20 — Gan (nhỏ) 0 45 — Đầu 0 40 — Cổng 0 60 — Mỡ (nặng nhiều) 0 60 — Mỡ (nặng nhỏ) 0 50 — Tim 0 70 — Trái-cật (rognons) 1 50 — Ngực 0 50 — Sốt-sít 1 50 — Mỡ thịt để mỡ 0 05 — Xương giá (Pauvres côtes) 0 60 — Lưỡi 1 05.

Giá mỗi cái. — Óc heo 0 10.

Thịt dồi

Giá mỗi kí-lô. — Sốt-sít 0 70 — Bì-sốn (lloudins) 0 40 — Phá-sách heo (Fressure cochon) 0 80 — Lạt-xường nhỏ (andouillettes 0 80 — Bu-đi (Pâté) các thứ 0 90 — Thịt heo rô-ti 0 90 — Cằng heo nhân 1 00 — Óc 0 80 — Lạp-xường heo 1 00 — Thịt nguội heo 0 80 — Sốt-sít bán Tây 1 00 — Phốt-mách gruyère.

Thịt dê

1 đồng mỗi kí-lô — Gan 0 5 50 tới 6 40 (trọn cái) Dầu 0 60 — bộ đồ lòng 0 30.

Chiếc *Porthos* đến bữa 8 Avril 10 giờ sẽ chay đi Haiphong, Hương-cảng. Thượnghải,Kobé và Yokohama.

Chiếc *Glymont* sẽ chay Hương-cảng nội bữa nay.

Chiếc *Kael eFrrar* đến bữa 8 Avril sẽ chay đi Hương-cảng.

Chiếc *Commandant Mages* đến bữa 9 avril sẽ đi Hương-cảng, Pukow. Hankow và Takou.

Nam-kỳ nông vụ

Mytho. — Không có chi là cả. Mùa màn đâu đó đều làm hoàn tất.

Giá lúa thường thường từ 3 đồng 80 tới 4 đồng 05. còn gạo từ 6 đồng 70 tới 7 đồng 30. 100 kí-lô.

Soctrâng.— Trong tổng Đinh-tường và Thanh-lợi người ta đang lo gặt lúa trễ bị mấy đám mưa lớn từ bữa 20 đến 25 làm hư hại nhiều.

Có nhiều chỗ khác cũng bị mưa ấy mà hư hại những lúa gặt rồi chưa đem vào bỏ. Đề bị mấy đám mưa sớm đó, lại còn bị nước ngập tràng tấp vỏ ruộng những cỏ, rồi bị cho mưa mãn tới đây.

Giá lúa thường thường 4 đồng, còn gạo 8 đồng mỗi 100 kí-lô.

MUỐN BÁN

Có người muốn bán :

1° Một các xe hơi hiệu **STUDEBAKER**, 4 máy, 5 chỗ ngồi.

2° Một cái xe hơi nhỏ hiệu **OVERLAND**, 2 chỗ ngồi, muốn đứng có kiểu xung quanh mua không tại.

XE CÒN TỐT CẢ

Xin do nơi quan lương-y DENIER.
Ở Saigon, đường Taberd số 29 và ở Cholon, 13, đường Marins.

Trường Tháo-luyện Saigon

Ngày chúa-nhựt 9 Avril 1922

9 GIỜ TỚI

ĐẠI CUỘC LÊ THÁO-LUYỆN

ĐUA XE-MÁY và XE-MÁY-HƠI

Phần thưởng lớn của các Thương-gia
50 Ngàn thước
theo kiểu AMÉRICAINE

SÁU ĐỘ-KÍP TÂY-NAM RA TRANH ĐUA

LE STUNFF — VU-VINH-TẾ
GLEYROUX — NGO-VAN-LUONG
MERCADAL — TRAN-VAN-CHANH
MULLER — LIÊNG
GAZAGNE — TINH
AKNIN — KÈN

HAI ĐỘ ĐUA XE MÁY HƠI

Đua thử coi ai có tài siêu quần

Thắp đèn sáng cả trường Tháo-liện

Có bán rượu — Có nhạc hình

GIÁ CHỖ NGỒI :

Loges 2 $ 00 | Tribune & Pesage 1 $ 00 | Chỗ thường dân 0 $ 50 và 0 $ 30 | Con nít Annam 0 $ 10.

Con nít Tây dưới 16 tuổi được trả nửa phần tiền.

AI MUA

Có dịp bán một cái xe hơi hiệu **CHANDLER** còn mới, và hai cái bánh secours.Ai muốn mua xin đến số nhà 42, *đường Amiral Dupré*, SAICON.

Dịp tốt

Có người muốn bán một cái xe-hơi hiệu « **FORD** » còn tốt. Đèn và máy móc vận-động đều dùng hơi điện khí. Rones Arnovibles — có đồng-hồ kilo-krom — có đèn trong xe và đèn chiếu bên hông.

Xin do nơi đường **Testard số 99.**

DỊP TỐT

Có bán 10 cái xe kéo bằng thiết Cao-bằng (Aluminium) mới tinh-hảo giá rẻ.

Ai muốn mua xin đến, hay là gởi thơ bán ngài với **M. Nguyễn-văn-Qui** ở đường Phurco-kiến số nhà 15 *CHOLON*.

TIỆM

Đóng-hiệp-Hòa

Số nhà 89, đường Quai Norodom, Nam-Vian
(PHNOM-PENH)

Ngó cùng quới khách dặng hay tại tiệm tôi có trữ một thứ *châm-tây* nhuộm lắm nhẹ bằng ta thiệt tốt đẹ nhứt không có thứ châm nào bì kịp con cách thức nhuộm cũng như thứ châm ta mình vậy luôn luôn và giá đặng rẻ hơn nữa.

Như quới khách muốn mua thứ châm tây xấy cùng là các thứ mau phẩm hay là thuốc đen nhuộm vải và cách thức nhuộm xin quới khách viết thơ đến tiệm tôi thì tôi sẵng lòng đáp lại lập tức.

Con cách mua trên đây muốn khỏi đến tiệm cũng đặng mà phải đến nhà giây thép tại chỗ quới khách ngụ đó đồng tiền rồi lãnh hàng cũng tiện vậy nghĩa là **Contre-remboursement.**

Trăm năm không phai

TIỆM-HÒA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN ĐỨC-NHUẬN

83 73, Boulevard de la Somme Saigon.
(ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hanội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáobạch có biên rõ thước tất giá cả và ejt nghĩa phân minh.

Trần-minh-Tịnh

Commerçant a Vinhlong

Tiệm nầy thay mặt cho tiệmthuốc *Pharmacie centrale franco-annamite* **của ông André Lê-văn-Minh, bản đủ các thứ thuốc Tây.**

Bán hàng dê, tơ, lụa, giày, quốc, nón Backỷ thiệt tốt hơn hết, savons Dyloam nhuộm đủ các thứ màu, xe máy hiệu *Lawet* **hãng Thuận-Hoà hiệu Hercule, đồ phụ tùng và ruột, xe máy đủ các hiệu, sách vở, mực viết, cho học trò dùng. thơ, truyện quốc ngữ, gia bán re hơn các nơi. Cùi xin qui vị thanhtình huệ cố.**

Xe máy đạp hiệu **ALCYON**

đua ăn hạng nhứt

Hôm bữa khai trường Trường đua xe máy đạp, tại Saigon, bèn phía mấy người Langsa đua lảnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le Stunff ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bèn phía mấy người Annam đua lảnh phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-Thinh hạng nhứt, M. Trần-văn-Chánh hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông **GIUNTOLI** *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm ông mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-dạy bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiến soi con mắt bằng ni-kèn, bằng vàng và bọc vàng, kiến thiệt bằng thủy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi : lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông **GIUNTOLI**, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hỏi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư qui-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « **CON RỒNG VÀNG** » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt mà giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

FABRIQUE de CASQUE EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ

La Croix

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LIA TẨM CAO-SU

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

203 Quai de Belgique. —SAIGON

Kính trình qui vị biết, chúng tôi mới mở một tiệm làm nón bằng cây lia (liège) tẩm cao-su. Vậy xin qui vị chiếu cố đến nghề mới là của chúng tôi dụng sẻn ở trong xứ mình.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, kiểu thiệt khéo, thông hơi nhiều, không có nấu mọt được, những đồ phụ tùng làm nón toàn là hạng tốt giá hạ hơn nón nơi.

Chúng tôi có để đủ về nghề là *a nón theo phương pháp âu-châu*. Vậy chúng tôi đoan chắc có thể làm đúng ý như kiểu riêng của các nhà buôn nón đặt chúng tôi làm, nhà buôn nào muốn mua cốt nón bằng cây lia (liège) để về lợp lấy, chúng tôi cũng bán. *Có để bán tại tiệm* **ĐÀO-HƯNG-HẢI 66 - 68** Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ Mỹ nghệ của con nhà Nam.

Kính trình
DƯƠNG-VĂN-THIỆT

Nếu qui vị muốn hỏi hay điều chi về việc buôn nón, xin viết thơ cho M. Dương-văn-Thiệt, 203 Quai de Belgique Saigon. Chữ lia (liège) là thứ cây ở Âu-châu thường dùng làm nút và nắm nón.

廣東二天堂大葯房

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

34, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 13 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations de substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices qui les accompagnent. Elles méritent, sous ce rapport, d'être admises sans crainte dans la matière médicale indigène.

Sao lục lời chứng Institut Pasteur, Saigon ngày 13 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm lối nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoà. Thuốc của tiệm lối không có món chi làm hại người, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải có sai theo cách lối cũng hay lắm rồi. Song nhờn Nếu thoa thuốc rồi mà thấy hơi đỏ hơi nhức thì phải rửa thuốc ra cho sạch, chớ nên để thuốc đó lâu.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG **NHÂN-DƯỢC-TÂN**

Phương thuốc tán này để chuyên trị các thứ bịnh nhằm con mắt, phát đỏ phát sưng, nhặt đau, sợ sáng, cho đến có mây có cườm cũng các thứ bịnh về phong-nhiệt, sanh ghèn, chảy nước mắt, hoặc ngứa hoặc đau, xem vật gì cũng không rõ rệt, bịnh nầy phần nhiều thuốc về sang bịnh bên-độc, cũng phong nhiệt ngoại xâm, mà gây nên vậy ; vậ các chứng bịnh con mắt, mà bị rất bại bay vào, hoặc bị đánh bị thông mà sưng cùng nhứt thiết người già cả suy yếu, mà sanh bịnh con mắt, dùng đến thuốc nầy thấy hiệu nghiệm như thần.

CÁCH DÙNG: Hòa vào một ít với nước nấu chipih hay là sữa người, rồi lấy cộng tiêm bức chấm mà điểm vào con mắt, mỗi ngày bốn năm lần.

Giá mỗi ve là ..... 0 $ 10

Hỡi các ông chủ có XE-HƠI ! *Nếu xe hơi của các ông có bảo-hiểm mà nay đã hết hạn rồi muốn gia thêm.*

XIN CÁC ÔNG NHỚ LẤY : Tại hãng Đông Pháp bảo-hiểm mà bảo-hiểm cái xe hơi đến các ông thì các ông được có lời tới 30 cho đến 35 phần trăm rẻ hơn các hãng khác. Lo cho các ông có sự gì người hiểm tài hãng bồi thường lập tức. Khi vậy các ông viết vài chữ cho hay, hoặc lại nhà hãng, hay là có đây thép cho hay, chẳng cần lành tờ giấy gì, hãng liền đem xe khác lại thế hành cho các ông, khi xe các ông đi sửa mà chẳng chạy dặng.

Xin hỏi hãng : **SOCIÉTÉ FRANCO-ANNAMITE D'EXTRÊME-ORIENT** *đường Lagrandière số 27, 29 — SAIGON.*

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA NG

L. SOLIRÈNE

nhất hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

(3 ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vân-là cẩn-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng bỏ khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bến tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt, càng là trận kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn mồn hễ nống rượu nầy vô, thì ắt đặng cốt lão hoàn đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại măng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ nống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lẫm liệt, da thịt đỏ săn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marin số 190, Cholon,*

Dépôt **PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.**

ĐÈN LÒA *đốt có mãn sáng,* hiệu BEST WIZARD. Ít tốn dầu, không hang hao. Sáng trắng ngon. Không hay nghẹt.

ĐỀ ĐỐT.

KẺ

Nội Nam kỳ có một mình tiệm

TRẦN-QUANG NGHIỆM

84 đường Espagne Saigon

Có trử hai hiệu đó mà thôi.

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm bán đồ SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có lống sẵn xe kéo cho mướn càng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đồng xe khéo chắc chắn và kỹ lưỡng lắm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh hộp, nào dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng pha-ly, bằng sành, đồ bạc, đao, nĩa, muỗn, nước, đủ thứ trái cây tươi bến Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.

Bán sỉ, bán lẻ.

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, đem tiền tới nhà thơ lãnh (contre remboursement.)

Épicerie Saigonnaise HỒNG-VĂN et A-PHÁT 146-148-150, rue Catinat SAIGON

Xin quí quan, các ông các bà nể, điếp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem cộng cuộc chương tôi hường hèn.

TỰ DO DIỄN ĐÀN

(Tribune libre)

Ngũ càng liệt-quí

Đã lắm phen, Bổn-báo có tuyên ngôn rằng sẽ mở mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt quí bình luận cho thỏa những ý muốn. Nhưng bởi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo giáp nhiều cớ chi hằng thật rằng tên ký dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để dại vào. Ấy là một điều đáng cho là khắp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nhơn việc quấy, mình đâm đương cầm viết chép ra để gương giáp ích, có sao lại sợ mà nặc danh? Hễ chưa phải là khắp nhược chăng?

Vì cái tật khắp nhược ấy, gặp rồi, hoặc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn sở phận người ký tên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V.

∴

ĐƯA CHÂU VỀ LÀM DÂU PHẬT

Hương-điểm, le 3 Avril 1922.

Kính chúc thăm ông chủ bút, sau nầy chúng tôi cầu chúc cho tờ báo Lục-tỉnh Tân-văn của ông đặng mau thạnh mậu.

Sau nữa xin ông làm ơn ấn hành bài nầy vô báo ông cho lục-châu tường tất.

Chúng tôi rất cảm đội ơn ông.

∴

ĐÁM cưới tại chùa Phật

Thoạt nghe tiếng nói *Đám cưới tại chùa Phật*, thì các ông các bà ở lục-châu lấy làm lạ lại mà lại buồn cười cho chớ, lý đâu không; vì việc từ xưa chí nầy chưa hề nghe thấy.

Số là tại chợ Hương-điểm (Bentré) có cái chùa Phật của một bà phú hộ ở tại đó cất để cho trong làng thiện nam tín nữ tưởng Phật khỏi nhọc tìm xa đàng mới thấy Phật. Ấy là việc làm lành. Mà từ khi mới lập đến giờ chưa có thấy thủ tự công phu này mấy sao lại có một thầy còn trẻ tới ở, tuy là nón sấng hài gai, dưa chưa mũi mặn thì mặc lòng, xem kỹ thật là diện mạo khôi ngô, hình dung tuấn tú. Đờn ông trong thấy cũng phải lòng ước mơ ma thanh tiếc. Bà chủ chùa thấy coi phải dứa,.. thương, không nỡ để cho thiệt một đời người đạo cốt nho phong uổng lắm. Mà cũng không nỡ bỏ ra ngoài lục giờ uổng lắm. Hết hồi tính quất lo quanh bà mưu quyết định cho châu về làm dâu Phật. Ao mặc chăng qua khỏi dâu (*nọi cho có nói vậy chớ nó cũng đã quinh dít nó rồi vậy*) châu không biết tính sao cho qua, cũng phải chịu danh phận *tè mi cứ dâu*. Định ngày làm lễ hỏi. Muốn cho vẹn phận bà mai, ba chú chùa mới giúp cho tiền tăng mua sắm đủ nữ trang nạp thể.

Thấy vậy, người làng mới hết tưởng quê như bấy lâu, rằng sãi với vải ấn dương nương-Phật!

Tè ra bà xuất của kho ma cho Bần-tăng năm trăm đồng (500$00) để lo sinh lễ; con trao thêm cho hai hột xoàng là khác. Còn bực nào hơn nữa ma gái chưa danh trao thân gởi phận? Dâu phải làm dâu ông Tà, gái nhà ta cũng chẳng nệ đen đa, huống lựa là làm dâu Phật.

Bà chọn ngày lễ cưới (cũng gần tới đây) bà lo sữa soạn trong nhà cho ra trang hoàn ma dải làng xóm chut đỉnh; con nói gì tại chùa Phật, ôi thôi, nào mang treo trương phủ xích tại kim tong; coi thiệt rực rỡ hân hoi, chẳng khác nào hội huê-đang thuở trước. Chỗ liều ông thầy cả phải nhượng lại cho phụ-tăng dung tạm phòng huê-chúc. (Thấy ca bước rã, ban-tăng nhập vào)

Nghe nói bần-tăng mấy gọc ở kinh Song-mã cũng trong một hạt Bentré, nhà ở gần chỗ thằng Mây với thằng Mưa, là hai thằng ăn cướp sát nhân mới bị lưỡi gươm vô tình xử tội.

Chúng tôi thấy đều phi thường nầy nên xin ông ấn hành cho có bắc rõ đời cải-lương sao cho đến thầy chùa cũng cải-lương; dã đành dâu phật xuất gia, dẻ dâu tu hành còn ít phước, trời phật vội đưa dương, lọt vào cửa tràm anh thế phiệt.

Đề đến bữa đám cưới coi bần-tăng nầy ăn mặc làm sao và lạy cách nào; sai đứng làm chủ hôn bên trai cho biết, rồi chúng tôi sẽ gởi lên cho ông rõ, đặng ấn hành cho chư quí ông quí bà biết luôn thể.

Mấy người thay mặt cho bọn dân.

CHIỀU, LẮN, CHỨC

MUỐN BÁN

Tiệm **TẠP-HÓA** và tiệm **MAY** ở đường *Amiral Courbet, số 32, Saigon* sẽ bán.

Ai muốn mua xin lo nơi đó.

TIỆM ANNAM

Đóng giày và mọi

Ỷ phục Langsa

Lê-văn-Bền, *Kỉ-nghiệp*

cho nhà PHÚ-TOÀN

17-19, Rue Amiral Courbet

(Théâtre Desaix)

SAIGON

Các thứ dầu hôi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hôi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong toàn-cầu. Giá đã rẻ mà thắp lại được. Lời-tự hãy dùng thử mà coi thì chắc rõ vậy.

Trong Lục-châu các tiệm thay một cho hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles**

Đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm điều chi, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường** *Boulevard de la Somme, số 100*

Chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nên đọc cuốn thứ lệ chương-trình của trường *Nguyễn xích-Hồng* vẫn là một chỗ cần chuyên giáo-dục có danh hang nhứt. Cha mẹ người nào lo tương lai cho con mình thì nên gởi viết thơ xin cuốn thể lệ ấy, nhà trường sẽ gởi cho không.

Có thứ rượu mạnh Langsa nhiệu « BAC-CHUS » mới chơ lại Nam-kỳ lần thứ nhứt. ngon không có thứ rượu nào hằng

Chỉ một mình hãng **Denis Frères** *trữ mà thôi.*

SAM-QUANG-HUNG

TIỆM BÁN VÀNG LÁ

ở đường Canton, số nhà 46 — CHOLON

堤岸廣岑金舖

Bản-hiệu chánh lập tại Hongkong đã có mười mấy năm rồi, chẳng những hiệu nàng là thiên-hạ đều biết danh, bổn-hiệu muốn cho qui-khách tiện giá, nên năm 1921 lập thêm một tiệm ở tại *Cholon đường Canton số 46*. Hễn quí-khách có mua vàng lá thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn **PHI-HÔNG** thì khỏi lầm đồ giả.

CHOLON, SÂM-QUANG-HUNG,

Cẩn cáo.

TRỊ BỊNH YÊU PHÁP

(Conseils médicaux)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu nó dùng trong lúc đau rét, hoặc nặng lạnh, ít ai không đặng tiện, thì hãy mua rượu Rhum mana là rượu thiên hạ rất chuộng nó lại rẻ hơn các thứ rượu rhum khác.

Hễ coi cho kỹ hiệu làm thứ giả, hãy nài cho phải, coi xe có đầu nhãn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Khi nào có việc chi tỉ như muốn đãi đằng quan-khách mà chẳng dùng rượu Sâm-banh (Champagne) hiệu **Tisane Marquis de Borgey**

Thứ rượu

Thì làm sao mà cho phỉ tình vui vẻ đặng

Rượu nầy có một mình hãng **Denis frères** *trữ mà thôi.*

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

187, Rue Catinat. SAIGON

Bốn **ACCORDÉONS.** — 10 Touches 2 Basses.	16	$ 00
" 10 Touches 4 Basses.	36	00
" 21 Touches 8 Basses.	70	00
Dầu **MENTHE.** — Cổ Hội thưởng Kim-bài công đã khát, khử độc trong miệng và bao-tử. — Ve bỏ túi	0	15
" lớn	0	70
ARLESIENNE. — Rượu uống bổ: Kola, Coca và Quinquina của ông Castel-Chabre bào lể sư chế ra. Ve 10 lít.	0	70
DAO. — Kiểu tốt, một lưỡi có càng hãng métal oxydé.	0	65
Bánh SÔ-CÔ-LA. — Hiệu « *GYP* » một hộp	0	50
CÀNG-VIỆT ĐỰNG MỰC ngòi hãng VÀNG 14 Carats	2	00
BỘ LÒ ÔNG để may mùng thứ thiệt tốt có quan Thuộc-địa Thượng-thơ công nhận. — Bề ngang 2m30, mỗi thước	1	50
Bề ngang 2m50, mỗi thước	1	90
NÓN hiệu « *COQ-GAULOIS* » đỏ trắng, liège thiệt) Intérieur uni	6	15
Intérieur plissé	7	00
NÓN nĩ xám	4	00
Dầu LOTIONS để xức tóc. — Ve nhỏ mỗi ve	0	70
Ve lớn mỗi ve	1	30
Dầu COLOGNE thứ 90e giá bán rao hàng. — một ve	0	40
Khăn MU-XOA vải batiste giá bán rao hàng 1 chục 12 cái	3	50

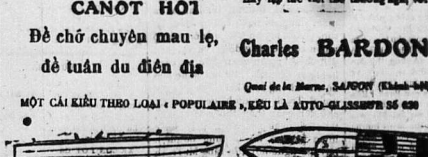

CANOT HOI

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Đề chở chuyên mau lẹ, đề tuần du điên địa

Charles BARDON

Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hội)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR N° 630

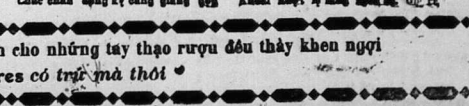

Chắc chắn đẹp kỳ càng giáng đẹp Khoái hoạt lý làng người ưa. Giá rẻ

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trữ mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát Tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

PENSIONAT

Khuong-huu-Phung.

VINHLONG.

Préparation rapide au Certificat d'Etudes primaires.

Nuôi kỷ, dạy cẩn. Thường năm thường thi đậu nhiều; nên học-trò càng ngày càng đông.

Năm rồi thiếu-chỗ nên bổn-trường mới mở thêm rộng ước đặng ba mươi chỗ ngồi.

Qui-ông qui-bà muốn cho con học, xin viết thơ trước, tựu trường sẽ có chỗ sẵn.

Pension complète.

Giá tiền trường:

Lớp nhứt (thi bằng cấp sơ-học) và lớp nhì. . . . . 14$00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm. 13 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ). 12 00

Demi-pension.

Lớp nhứt, và lớp nhì. 00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm. 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ). 00

External.

Lớp nhứt, và lớp nhì. 00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm. 00

Lớp sáu (học chữquốc-ngữ). 00

Cách-thức trường có in sẵn từ bổn, xin viết thơ hỏi, bổn trường lập-tức gởi cho.

Ngày khai-trường : 17 février 1922.

HÃNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

16, Place du Château d'eau Saigon

số 16 gần giồng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULZ.

Có thợ rập máy giỏi ở tại hãng.

MÁY TOT CRIC — Ai muốn sắp đi nhà nào, thì chỉ giùm không an tiền công.

ROB THOMAS

Thuốc nầy là một vị thầy thộc thường hàng được lực hơn mạnh, cho nên hễ ai dùng thứ thuốc khác, hoặc có thì SALSEPAREILLE, hoặc có thì IODURE DE POTASSIUM mà uống vào trong thì, rồi hễ dùng đến thuốc nầy thì thấy thần hiệu liền.

Nó có sức chữa lại tức thì chẳng cho các bịnh đại-độc như tiêm la hết sạch, mụt độc vào vài . . . cây phát lên ngày mà phải tiêu lực.

Mỗi ngày uống hai muỗng lớn, sớm mai một muỗng thuốc bổ-sung nhỏ, chiều một muỗng cũng trước bữa ăn cơm.

Thuốc ROB THOMAS nầy dùng mà cho được thường cũng dùng, song phải uống it hơn, mỗi ngày uống một muỗng nhỏ mà thôi, sớm mai một muỗng chiều một muỗng

Có một mình nhà thuốc Pharmacie Principale của ông L. SOLIRÈNE số bán mà thôi.

Tiệm đóng xe

Sửa xe, mua bán đồ đồ phụ tùng

Đường Lagrandière Mỗi Nhà 99 và 101

Đất-Hộ Saigon

TRẦN-VĂN-BIỂU chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu chư quân tử được rõ: Tiệm tôi sắm đồ đóng xe mới và cũ, sửa xe cho khéo, có thợ giỏi, ăn làm cho kỹ; cũng có đóng thùng xe hơi theo kiểu, bằng tre-gỗ, sơn xe theo kiểu, làm nệm, mành mành kiểu, và đồ phụ tùng xe đều có bán. Giá cả phải chăng, không dám ép giá, bán xe cam-đoan bằng cây gỗ tốt bền lâu chắc lắm, chẳng hề có mối hại. Ai muốn đóng xe hay là sắm đồ phụ tùng xe thì xin đến tiệm tôi sẽ có tiếp-rước tử tế và tính giá cả phải chăng. Nay kính.

Cái mối qui khách có đặt đồ thì tôi xin gởi lại tiệm tôi mới khỏi lỗi trước sau chẳng được như ý. Tôi xin đồng thành thật để tiện việc cho qui khách.

Cần chạy giỏi, khách ở xa muốn gởi cho xin viết thơ cho tôi hay trước, tôi sẽ gởi cho liền.

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh trớn, sy cầm lộn lên xuống được đồ chận bánh.

Bánh sắt cùng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chành trữ là : ông.

BERTSET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp môn hà 68.

Trị bịnh như thần

TRỊ HẾT BỊNH VÀ KHÔNG CÓ TÁI LẠI NỮA

Ai bị TIM LA hãy uống thứ thuốc BI-IODURAL NOVAT thì hết bịnh nếu uống một ngày bốn viên

Ai ho lao, ho tồn, đau phổi lâu ngày Ho uống thuốc chỉ không hết thì nếu uống thứ thuốc KREOFOS NOVAT Uống một ngày chừng hết hay là sáu viên

Hai thứ thuốc nầy không có phạt tỉ, và uống nó thì không ai biết.

Thời-sự Cẩm-Nang

Thầy bổn chữ « Thời-sự Cẩm-Nang » chư-tôn đã hiểu ngay là một quyển sách tối cần tối yếu để khảo-cứu việc thời vụ phải thay đổi hoài.

Đã xuất-bản năm 1922, xin gởi đến nhà in ông Nguyễn-văn-Của 157 Rue Catinat Saigon mà mua kẻo hết.

Giá một quyển . . . . . 2$00

Tiêu đàm

THẦY NGÀI

Thầy kia có ngài rất mầu nhiệm, hễ ai dùng đến thì làm cho đơn bà, con gái mê mình đặng. Ngày nọ anh thầy ta đi xa, để một gói ngải lại nhà dặn vợ nếu có ai tới mua thì bán.

Có anh bợm kia mua bánh lảnh, ý muốn quến dụ đơn-bà, con gái cho mê mình mà nhờ cửa, nghe đơn, men, tới mua năm quan. Anh bợm chẳng hiểu ngải có hiệu nghiệm như tiếng đồn chăng, thấy vợ thầy ngải có duyên, và biết thầy ngải vắng mặt, anh ta tính thử cho biết, bèn ra hè tra ngải vào rồi trở vô chuyện vản với thiếm thầy ngải. Thiếm thầy ngải bị ngải, nên xuôi lòng mà tư tình với anh bợm.

Chừng thầy ngải về xóm giềng học lại, máu ghen nổi sụt sụt, mắng nhiếc vợ, và đòi đề bỏ. Vợ chẳng chối từ chi đặng, chỉ có nói rằng : « Tôi lỡ dại thì đã đành cho mình hèn hạ, hành phạt, song mình hãy nghĩ lại coi có phải công chuyện chi chi cũng tại mình hết thảy chăng ? Nếu mình chẳng có lấy nghề thầy ngải nầy mà sanh nhai, và ngải-mình chẳng hiệu nghiệm như thế, thì có ai mà làm cho tôi xiêu lòng được. Mà hễ tôi không xiêu lòng, ắt ngải mình không linh, ai cầu mà mua làm gì ! »

Thầy ngải nghe vợ nói, nghĩ lại mình bèn ngải bấy lâu, chắc cũng có làm cho vợ người ta phân lìa nhiều rồi, nay vợ mình lại ngải mình mà sanh tâm. ấy là oan oan tương báo đó, nên dẫn lòng làm thinh mà chịu.

N. T.

Hài đàm

KỲ-LÃO CÓ RĂN

Hôm nọ thằng nhỏ kia đi ruộng với cha nó, bằng ghe. Lúc giữa đường nó thấy một ông già đang lấm dưới sông, nó chỉ mà hỏi cha nó : - Tía ! Ông già làm gì đó vậy ?-

— Ông lấm kỳ lão !. . .

— Kỳ lão làm gì tía hả ?

— Thì. . . kỳ lão là kỳ lão chớ gì?

Cách ít bữa nó thấy tía nó tắm, lật đật chạy vô hỏi mà nó : « Má ơi! bữa nay tía làm kỳ lão hở má ? »

Mà nó đang nấu cơm, nghe nói chừng, chạy ra coi. Anh chồng đang kỳ lưng, thấy vợ ra ngó liền cười.

Thằng nhỏ lại nói : « Uả ! Sao vậy má ? Hôm trước ông già làm kỳ lão không có răn, có nửa không, sao tía làm kỳ lão có răn ? »

Tía nó nghe nói giận nói : « Cái đồ gì khéo ngu không ! Ông già hôm trước mới kỳ lão, chớ tao kỳ lão sao?

Thế thì chia nào con nấy ; cha cũng khôn dùng, mà con cũng chẳng thua gì !...

NGUYỄN-VĂN

Lời rao

Chư mấy chủ xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe kéo.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 50

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nến Cao su, ở đường CHARNER Saigon.

Sông lâu nhờ rượu

(Longuevie grâce à une liqueur)

Điện bảy giờ bên nước Hoà-kỳ có một vị điền chủ đã người tới tuổi mà hồi còn cực lực mạnh mẽ như người tới tuổi, ấy đương chối bỏ, ăn mới nói năng, có ngày ở ngoài trại người đồng cao tới tới làm công chuyện.

Ngày sau có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết vì đâu ông được đến bậc tuổi già mà còn mạnh mẽ như thế. Ông chủ điền bèn trả lời rằng : Ta chẳng có chi lạ đâu, song ta có dùng một thứ rượu Quinine Constitution nên hằng ngày ta hay uống một ly nhỏ rượu Quinine Constitution nầy mà thôi.

Người khách nghe nói, rồi cũng có hằng muốn mới vậy, trong thì mua ít ngàn, về nhà sai trẻ đi mua cho đặng hai chai rượu Quinine Constitution mà dùng thử. Thiệt hại ngày nói cũng có dụ thuốc ngon, công hiệu có thiệt đó mua chừng ấy được về mà uống hết quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (épiceries)

Một mình hãng Denis frères đại-lý cà Đông-pháp thứ hộp quẹt nầy.

Hộp quẹt nầy khắp nơi đặng phép bán le một xu nhỏ một hộp mà thôi.

Dầu hôi hiệu cái Mảo

Dầu hôi hiệu Cái Mảo (Le Pétrole Coupenne) cũng đều của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles.** Dầu nầy thắp đượm lắm. Hễ dùng dầu hôi thì chẳng nên quên hiệu **Cái Mảo** mà mua, thì mới đặng dầu thiệt tốt.

Trong Lục-châu các tiệm thay một cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán dầu hôi hiệu nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn bắt thăm lấu chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100.* Chủ hãng sẽ hết lòng ân lập tức

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, dầu thiện nghệ dầu làm chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu tạo cũng có ; tính theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Mercl-Levy v. v. . . .

Cũng có để sẵn phòng hết thảy về nghề chụp hình về nghệ về cửa (Peinture) ăn sẽ bán lẻ rủng được.

Có khoản đồ hàng hình chơm khéo lắm, hễ nào cũng có, nhiều bộ khác khác, chưa kể đâu.

Có chụp hình cho giấy thẻ thân nữa.

Có bán tiền, giấy, đủ thứ chữ-ký sang hình.

Giấy Bromure 1,2 brillant contraste tờ bộp 100 tờ, size 13 x 18 thì $ 25 còn hộp 100 tờ thì 22 $ 0%.

Có kiến đủ hàm hình mấy xứ nóng nực. Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

Kính,

Cùng chư quí vị trong cả; lục-châu đặng rõ :

Hãng tôi mới mở một cửa hàng sửa đủ thứ máy, hoặc sửa hay làm ra mới, những vật phụ tùng dùng theo mỗi thứ máy như là xe-hơi cùng là tàu chạy máy hơi vậy v.v. Nói tóm một đều là trong cả vật dùng theo công-nghệ loại kim, hầu giúp tiện cho chư quí vị khỏi bề lo lắng.

Hoặc ở xa mà gởi đến thì tôi cũng sẵn lòng cần giúp đặng vừa lòng. Rất rẻ, rất mau hơn cả những xưởng lớn kia, lại tùy theo ý của chư vị như lòng thích muốn.

Xin chư vị chiếu cố tôi rất gội nhuần.

Kính đôi,

Atelier de Garage "Avalanche

430 à 433, R. Paul Blanchy

à SAIGON.

OẢN-HÒNG-QUÂN *THỨ SÁU*

in rồi, thứ bảy còn tiếp

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH

HIỆU

"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 120

HOA ẢNH CÁCH HUÊ-MĨ

Hình lộng quyền

6 miếng giá. . . . . 5 $ 00

12 miếng giá. 9 00

Hình Carte postales

12 miếng giá, ... 4 $ 00

Hình nhỏ

12 miếng giá. . . . . 0 $ 85

Hình dán giấy hình : 3 miếng giá. . 0 50

Hình dán giấy thông hành ; 3 miếng. 1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình,

Đồ phụ dùng về hàng dầu : Các thứ màu, Viết chì màu, đồ vẽ, bố, bàn chải, chơm bàn, hộp dựng đủ đồ dùng, cây cọ giấy, màu trộn v. v.

Màu nhuơm nhứt hảo hạng nhuơm đã thứ hàng giá : Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Giá rẻ mà mực-lực,

Hãy dùng thứ thứ rượu AMER HONORÉ

Là một thứ giải khát ngon thượng hạng

Của một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi.

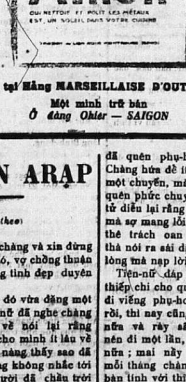

Dầu đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nê trước trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỨ ĐỜN ÁT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sẵn lại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ : tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER

Một mình trữ bán

Ở đàng Obier — SAIGON

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Năng thú thật với chàng và xin đừng chấp nhứt. Kể từ đó, vợ chồng thuận thảo, lâu ngày càng tình đẹp duyên ưa.

Hoàng-tử trở lại đó vừa đặng một tháng rồi. Vã tiên-nữ đã nghe chàng đi thăm vua cha về hỏi lại rằng chàng có xin vua cho mình ít lâu về viếng một lần, mà nàng thấy sao đã hèn lâu mà chàng không nhắc tới vua, tưởng như người đã châu trời rồi vậy. Chờ lúc trước chàng nhắc, nhớ hoài, nên nàng định chắc là lại chàng nể lòng nàng nên không muốn nói. Nhân đó ngày kia nàng thừa dịp mà nói chơi rằng : « Lang-quân đã quên phụ-hoàng rồi sao vậy ? Chàng hứa để ít lâu về viếng người một chuyến, mà mới đây chàng đã quên phứt chuyến đàn tay.» Hoàng-tử diễu lại rằng : « Ta chẳng hề quên mà sự mang lỗi ấy, thà để cho hiền-thê trách oan trách ức chớ chẳng thà nói ra sái dịp cho bậu phải ép lòng mà nạp lời ta.»

Tiên-nữ đáp : « Lang-quân đi nể thiếp chi cho quá vậy ; chàng không đi viếng phụ-hoàng đã một tháng rồi, thì nay cũng nên về một chuyến nữa và rày sắp lên cơ mỗi tháng nên đi một lần, chớ khá để lâu hơn nữa ; mai mấy chàng cứ đi đi, và mỗi tháng chàng mỗi đi, chẳng cần bàn lình với thiếp và cũng đừng đợi thiếp nhắc cho : thiếp đã dạnh như vậy.

Bữa sau hoàng-tử ra đi, cũng cỡ quân hầu như trước, song chuyến ấy nghi vệ lại có oai nghiêm hơn, và khi về đến nơi, vua cha cũng mừng rỡ lắm. Từ đó về sau mỗi tháng chàng mỗi về, và mỗi lần ra đi thì nghi-vệ càng có oai nghiêm hơn mãi.

Rốt lại, có vài quan cận thần thấy vậy định rằng hoàng-tử đã nên nghiệp cả và thế-lực to, nên họ dùng lấy dịp đặng phép làm-nản nơi vua mà sàm tấu. Họ thêu dệt rằng vua nên đề phòng là cạch cho ra chỗ nào hoàng-tử dưng thân, cho biết chàng lấy của dâu mà xài to như thế, chàng thì chẳng nhờ lợi lộc chi, cũng hạng bổng chi của triều-đình châu-cấp ; rằng chàng mà lại vẫn chộn để-đó, làm mặt phù-tiết, để dối rằng không đợi chi của hoàng-gia, chàng cũng ra bề người cung-cấp đó, là dường như dặng loan phản-nghịch có khi, và rằng khá sự cho chàng xài dân dấy nguy, đặng thừa cơ tiềm-soán.

Vua chẳng hề nghi hoàng-tử có lòng làm đều phi nhơn phi nghĩa như lời đèm xiểm ấy, bèn đáp như vầy : « Các khanh tưởng lầm rồi đó ; hoàng-tử thương trẫm và trẫm biết, hoàng-tử là trung, hiếu lắm, vả lại trẫm nhờ chẳng bao giờ có làm đều chi đến chỉnh lòng con trẫm. »

Nghe dứt mấy lời có kẻ tôi yêu trong ấy tâu liền theo đó như vầy : « Muôn tâu chúa-công, việc ấy biết đâu chừng. Như trong cuộc bắn tên lắc nọ, luy rằng chúa công định vậy là công, mà tế ra không vừa lòng thiếu điện-hạ cũng có. Tuy là bề ngoài người cải đều vâng mạng chúa, chớ trong lòng cứu hận, để ai hay.»

Hằng lại khéo tiếp rằng : « Chúa công phán rằng thiếu điện-hạ chẳng tỏ đều chi là bất bình, rằng chúng tôi sợ dại, tâu ngoa, và rằng chúng tôi đam những việc nghị hoặc vô bằng cớ mà tâu như vậy là quấy, thì các đều ấy chúa-công phán đặng rồi. Nhưng mà chúng tôi xin bệ-hạ hãy để lòng cạn xét cho khỏi xảy đến đều chẳng may, xin bệ-hạ tưởng rằng nếu thiếu-hoàng có đổi ý thì, tâm-phúc chi họa về sau nầy lại còn nên lo sợ lắm, vì chắc thiếu-hoàng ở cách dây chẳng bao xa. Nếu bệ-hạ đồng ý với chúng tôi thì thấy rõ rằng mỗi lần thiếu-hoàng về đó thì thiếu-hoàng cùng quân-chúng của người có mâu tươi tốn lắm, ý-phục người và kiểu-khấu ngựa thì lâu lâu như đó đặt nơi tiệm thợ mới lấy dam về vậy, còn ngựa thì không một mỏi chút nào, tuồng như đi chơi một vòng mà trở về vậy thôi. Bằng cớ ấy chỉ chắc rằng thiếu hoàng ở gần đế-đô lắm và khiến cho chúng tôi độ rằng nếu chúng tôi không tâu cáo cùng bệ-hạ thì lỗi niềm thần tử, nên chúng tôi phải tây kiến thức của chúng tôi mà tâu cho bệ-hạ rõ đặng bệ-hạ có chước liệu mà bảo tồn thành-giá và cho an trị nước nhà.

Khi quan ấy tâu rồi vua bèn nổi dứt như vầy : « Lời khanh tâu nghe rất hữu lý, mà đều vậy trẫm cũng không chút nghi ngờ cho con trẫm tâm diện lưỡng phán. Thôi khanh hãy về dinh an nghỉ, để mặc trẫm chước liệu, lo lường.»

Các quan bày lời làm cho cảm hoặc lòng vua, mà vua lại làm tưởng rất tỉnh táo, như không có kẻ nhũng lời các quan tâu vậy. Vua cũng không để việc vậy mà rầu lo, duy tỉnh làm sao cho rõ máy hành tàng của thiếu-hoàng, mà vua cũng không cho quan đại-thần dự thính việc bàn tỉnh riêng ấy.

(Sau sẽ tiếp theo).

SAIGON.— IMP. DE L'UNION TIRAGE 3.500 EMXEMPLAIRES *L'Administrateur Gérant :* NGUYỄN-VĂN-CỦA

Certifié le Tirage à 3035 ex
Saigon le 9 Janvier 1922